

KREŠŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLÍCKE NOVINY
 VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ SOBOTU NA ŠEŠTNÁŠŤ STRANÁCH.

Predplatná cena : Na celý rok -- 4 koruny -- hal. Na pol roka -- 2 " -- " Na štvrt' roka -- 1 " -- " <i>Jednotlivé číslo 8 hal.</i>	Zodpovedný redaktor : Dr. ALEXANDER ERNSZT, páp. komorník. Majiteľ' a vydavateľ' : JÁN MOLNÁR.	Redakcia a vydavateľ'stvo : Budapešť, IV. ker., Ferencz-József-rakpart 27. szám. <i>sem sa majú posielat' predplatky, taktiež dopisy do novin ohlasy a náhodné reklamácie. Ceny ohlasov dľa tarify. Rukopisy sa nazpak nedávajú.</i>
--	--	---

Diktatúra.

«Ja v stred ceste nepostojím. Prevedem moje dielo, vykynožím opozíciu» — riekol dosavádny diktátor a nekorunovaný kráľ Uhorska: kalvín Štefan Tisza. A učinil ako povedal. Dohodnul sa s Lukácsom a s mungovcami, že predloží snemu zákonný návrh, ktorý pozostáva iba z jedného paragrafu, jehož obsah však bude hrozný.

Nič iné nenie vyslovené v tom zákonomnom návrhu, ako štatárium nad opozičnými poslancami. Teda: Tisza i jeho nástupcovia majú mať právo poslancov opozície pre bársakú malichernosť (oni to vyhlasujú za neposlušnosť a povstanie) vyhodit' zo snemovne; majú mať právo proti takémuto poslancovi upotrebit' zbranú moc, vojsko, žandárov a policajtov, konečne majú i to právo mať, takého poslanca pozbavit' jeho mandátu.

Čo je to, keď nie diktatúra! Takejto neni ani v jednom parlamente širého sveta. Také neobmedzené právo, aké si Tisza a otrockí mungovci poistit' chcú zákonom, v žiadnom štáte nemá ani jeden snemový predseda.

Tisza to chce, aby v uhorskom parlamente nebolo opozície. Ďalej to chce, aby uhorská snemovňa stála pod dozorstvom vojakov a pandúrov.

A mungovia súhlasia s nim, bo vidia, že Tisza zväčniť chce panovanie sberby mungovskej. U nás pojde i to. Čo by nie, veď v krajinskom dome Tisza vynáša zákony. Mungovia pri tom sú iba nemí posluchači, hlasujúce masiny. Nemá sa kto ozvať proti diktatúre Tiszov-

vej; nemá mu kto do očí povedať, že to je šialenstvo čo previesť mieni, bo veď opravných zastupiteľov ľudu žandári a vojaci nepustia do snemovne, tam majú prístup iba otrockí mungovia.

Pri tom všetkom, bárs opozícia vytvorená je z krajinského domu, Tisza ku jeho diktatúre potrebuje celé regimenty vojska a žandárov. Pri takejto pomoci ľahko mu je zákony vynášať a vyhrázať sa opozícii. Lenže opozícia neľaká sa jeho drákovských zákonov, bo poslanci spojených stránok opozície vyslovili sa jednomyselne, že sa nepodrobia zákonom, ktoré Tisza zcela nezákonne vynáša. Podobne vyslovili sa nielen tie okresy, ktoré poslal vyvolily poslancov zo stránok opozície, lež najnovšie i viacej mungovských okresov. To nemôže byť ináč, bo keby to obstálo, čo Tiszai s prefikaným ministerpredsedom vyhútal, tak náš parlament pozostával by iba z poslušnej čriedy mungovskej. Vieme, že by to Tiszovcom po vôli bolo, lenže zabúdajú, že k ich rozhodnutiu slovo majú i voličia.

Tiszov zákon v živote takto vyzerá: Žabokrecký okres ku pr. volil si poslal ľudáka a aj na budúce vyvolí si len ľudáka. Tento poslanec však opováži sa posudzovať vládu a bez obalu pravdu povie mungom. Tu sa Tisza okrične naň. Odníme mu slovo a žandárom, ktorí napozatým vysedávajú budú v snemovni, rozkáže, aby toho poslanca vyhodili von. Rozkáže tiež i snemovnému výboru immunity, aby súdil nad neposlušným žabokreckým poslancom. Výbor zasadne, vypovie výrok, že poslanec žabokreckého okresu pozbavený je mandátu. Poslanec

ten však nepodrobí sa tomu nezákonnému výroku, lež bude si chcieť svoje miesto zaujať v snemovni. Ta ho však vojsko nepustí. Tisza (alebo jeho nástupca) rozkáže potom nitrianskemu ústrednému volebnému výboru, aby v žabokreckom okrese vypísal novú voľbu. Čo sa za tým stane? Lebo to, že voličia okresu to povedia, my voliť nebudeme, máme svojho poslanca. Alebo vyvolia si znovu toho istého, ktorého zo snemovne vyhodila a mandátu nezákonne pozbavila surová moc diktátora kalvína Tiszu. Čo bude potom? To vám veru neviem povedať, bo na tieto následky nemysleli ani sialený Tisza, ani prefikáný Lukács. Oni síce tých citlivejších mungov, ktorí sa nad Tiszovým návrhom pohoršili, s tým chceli tešiť, že zákon ten použijú chcú len ku strašeniu opozície. Bláznia. Nazdávajú sa, že s deťmi majú za činenie. Nech len pokračuje Tisza vo svojej diktatúre, nech vypovie zákonom, že neslobodno voliť opozičného poslanca, uvidí, že s jeho hlúpych pokračovaním krajinu vžene do revolúcie. A to hádam nebude milé ani viedeňskému kruhu. My sa len tomu divíme, ako mohol dať kráľ Tiszovmu zákonu predbežnú sankciu? Kto však zná ciele viedeňskych kruhov, bárs ony i k dynastii patria, ten vie i to, že tie tešia sa zakročeniu Tiszovmu, keď on tým slobodu a ústavu šliape. Lenže zabúdajú vo Viedni, že Tisza sám netvorí Uhorsko. Beda mu, keď k svojmu povedomiu prebudí sa ľud!

O Tiszovej hrúzovláde.

Nevytvorených vyslancov tiež nepustili do snemovne.

Krajinskí vyslancovia spojenej opozície v sobotu 22. júna v úplnom počte šli ku parlamentu, kde ako minulé dni, pristavil ich kordon policajtov a vojakov. Policajný dozorca Gersich postavil sa pred vyslanca Juliusa Justha a oslovil ho slabým hlasom:

— Vaša excellencia ráči vedieť...

— Čo? — pýtal sa Justh.

— Moje nariadenie má ešte vždy platnosť.

— Menovíte?

— Vytvorení vyslancovia nemajú prístupu do snemovne. Ktorých vytvorenie ale už vypršalo, tí majú tu slobodný prístup.

— To nariadenie — odpovedal Justh — je proti všetkým právam a zákonom. Ja preto rozhodne protestujem a svojim časom prísne zakročím proti tomu.

Na toto osvedčenie Juliusa Justha všetci vyslancovia opozície odpovedali hlučným éljenovaním.

Koloman Brestyenzsky policajného dozorca okríkol nasledovne:

— Povedzteže, keby vám Tisza rozkázal, aby ste nás povešali, vyplnili by ste aj tento jeho rozkaz?

— Prosím, to není naše remeslo — odpovedal policajný dozorca Kopf.

Koloman Brestyenzsky mu ale odsekol: Ba ako vidíme, aj to by ste urobili, keby vám to Tisza rozkázal.

Vilhelm Sümegi poznamenal na to: Katové remeslo je o veľa statočnejšie ako je to, čo všetci prevádzate.

Krajinskí vyslancovia opozície obrátili sa potom, že opustia priestor pred parlamentom. Ján Justh pri tom policajných dozorcov ešte raz oslovil:

— Dobré bude, keď tých verejne nebezpečných šialencov zatvoríte do bláznivca ako je vaša povinnosť.

Gróf Pavel Batthyány konečne pri odchode poznamenal:

— K tomu potrebovali ten zákon o zbranej moci, aby vojsko upotrebili ku takýmto nezákonnostiam.

Bélu Rakovszkyho nepustili do parlamentu.

Béla Rakovszky krajinský vyslanec kresťanskej ľudovej strany, ktorý zo snemových zasadnutí nebol vytvorený, presvedčiť sa chcel o tom či ho ako nevytvoreného pustia cez kordon a preto ako sa vzdialili ostatní vyslancovia opozície, on sám šiel ku kordonu. Tu zkríkol na policajtov:

— Kde idete?

— Ja som vyslanec a chem ísť do krajinského domu — odpovedal Rakovszky.

— Nuž ale aký vyslanec? — vyzvedal sa policajt.

— Nevytvorený — odpovedal Rakovszky — keby som ale akýkoľvek bol, ako vyslanec vždy mám to právo ísť do krajinského domu.

Policajt nato Rakovszkyho pustil cez kordon. Keď ale ďalej išiel, pristavil ho druhý policajt a ten, odvolávajúc sa na vyššie nariadenie, nepustil ho do krajinského domu.

Vyslanec Bela Rakovszky šiel potom do kruhu kresťanskej ľudovej strany a rozpovedal tam, čo sa s nim stalo a že len tým cieľom šiel ku kordonu, aký dokázal Tiszovi, že do krajinského domu nepúšťajú nielen zo zasadnutí vytvorených vyslancov. Béla Rakovszky ostatne pre urážku poslaneckej immunity zadal žalobu na predsedníctvo snemovne.

Mungovci za tým v neprítomnosti opozície pokračovali vo fabrikácii ďalších nových zákonov.

Opozícia znovu pred bodákmi vojakov a šablami policajtov.

V sobotu 22. júna popoludní okolo 5. hodiny vyslancovia spojených stránok opozície v úplnom počte znovu vybrali sa ku krajinskému domu. Pred kordonom policajtov a vojakov čakali na nich policajní dozorcovia Kopf a Gersich.

Krajinský vyslanec Julius Justh ani nečakal, kým ho osloví policajný dozorca, pevným hlasom protestoval proti násilnostiam Tiszovým.

Ku tomuto protestu pripojili sa všetci vyslancovia opozície a opustili priestor vojskom a policajtami oblahnutého parlamentu. Obecensťvo po uliciach, kade tiahli vyslancovia opozície, oslavovalo ich hlučnými ováciami. Policajný kapitán Karol Nagy ale šablami rozohnal demonštrantov.

Väčšina mungovskej strany pokračovala za tým v rodinnej porade Tiszového parlamentu. Mungo trenčianskej stolice Imrich Haydin zachrypnutým hlasom držal prednášky o viacerých zákonoch, ktoré prijali vo všeobecnosti, v podrobnostiach a hneď aj v trefom čítaní, ačpráve nikto nevedel o čom je reč, pre hrozné zachrypnutie Haydina. — Nuž mungovcom je všetko dovolené.

Tisza neustáva v jeho hrúzovláde.

Mungovské rodinné porady pod strážou vojska a policajtov.

Tisza by nebol zatvrdlým kalvinom, keby ustával v jeho hrúzovláde. V pondelok 24. júna

na jeho rozkaz krajinský dom oblahly zas dve stotiny 76. a 32. regimentu pechúrov, oddiel husárov, rýchlostrelcov a celá armáda policajtov peších a na koňoch. Pri pohľade na toto obleženie palácu zákonodarstva každý nepredpojatý človek nevdojak príde na tú myšlienku, že čo táto ozbrojená moc moc ztráži, to nemôže byť dom krajinského zákonodarstva, lež krajinský veľký hárešť.

Vyslancovia spojených stránok opozície, ako každý deň, i v pondelok o 10. hodine v úplnom počte prišli ku kordonu pred krajinským domom. Viedol ich vyslanec Julius Justh. Pred kordonom pristavil ich policajný dozorca Gersich a povedal Justhovi:

— Vaša excellencia! Dnes znovu mám to nariadenie...

— Jedným slovom, vy vyberáte medzi vyslancami ktorí majú ísť do snemovne a ktorí nie. My sa ohrožujeme proti tomuto nezákonnému pokračovaniu.

Georg Szmrecsányi: Mungovskí vyslanci nech idú na vidiek a presvedčia sa, ako ľud o nich smýšľa.

Gróf Albert Apponyi: Upotrebovanie zbranej moci je zcela nezákonné a ačpráve viacerí vyslancovia, medzi nimi aj ja, mohli by sme ísť do snemovne, nežiadame si tejto milosti.

Vyslancovia opozície hlučne éljenovali Apponyimu a Justhovi, mungovcom ale, ktorí stáli v oknách snemovne, vyhrážali sa pästami.

Karol Huszár volal na mungov: Prečo sa neopovažujete účtovať ísť na vidiek?

Štefan Haller: Na včera ich celý krdeľ poslali účtovať na vidiek a ani jedon nema! smelosti ukázať sa svojim voličom.

Vyslancovia opozície opustili vojskom a policajtami oblahnutý parlament a sprevádzaní zástupmi, ktoré bez výsledku rozháňali policajti, íšli všetci do kruhu kresťanskej ľudovej strany.

Jána Molnára, pápežského praeláta a vyslanca nepustili cez kordon.

Kalvin Štefan Tisza tvrdil v jeho mungovskej porade, že len zo zasadnutia vytvorených vyslancov opozície nepúšťajú cez kordon, ostatní vraj majú slobodný prístup do krajinského domu. Pápežský praelát a krajinský vyslanec Ján Molnár, osobne chcel sa presvedčiť o tom, či je

to ozaj pravda s čím sa Tisza vystatoval v jeho mungovskej porade.

Ako vyslancovia opozície opustili kordon, vybral sa, že cez kordon pojde do parlamentu. V sprievode jeho bol vyslanec Štefan Haller a novinár Adam Persian.

Ako prišli ku kordonu, zkríkol na nich vojak:

— Neslobodno ďalej!

— Ja som krajinský vyslanec — odpovedal pápežský praelát Ján Molnár — a preto mám právo do parlamentu tade ísť, kade sa mi líbi.

— Tade nemôžete ísť — odpovedal mu jeden zugsführer a strážmajster sa pri ňom ohlásil.

— Máme rozkaz, aby sme nikoho nepustili!

— Ja som Ján Molnár krajinský vyslanec. Zo snemovne neni som vytvorený. Pustite ma ta!

— Nepustíme! — odpovedali bakančoši.

Vtedy pápežský praelát Ján Molnár pýtal sa vojakov, ako sa volajú. Jedon sa menuje Šimon Donaviczky a druhý Jozef Kovács. Keď to jedon strážmajster videl, okríkol vojakov:

— Neslobodno sa shovárať!

Pápežský praelát Ján Molnár neďaleko videl stáť jedného nadporučíka, šiel k nemu, predstavil sa mu a odvolávajúc sa na svoje právo immunity a na to, že zo zasadnutia neni vytvorený, žiadal, aby ho pustil cez kordon. *Nad poručík nedal mu ani slova odpovede.*

— Ku komu teda mám česť? — pýtal sa Molnár.

Nadporučík však stál ako nemý a nepovedal ani slova.

Neďaleko stálo viacej vojenských dôstojníkov. Štefan Haller obrátil sa ku nim a ukazujúc na Molnára, povedal:

— Tento pán je krajinský vyslanec Ján Molnár. Zo zasadnutia neni vytvorený, žiada, aby cez kordon mohol ísť do snemovne. Pápežský praelát Ján Molnár ich oslovil:

— Ja som vám povedal moje meno, povedzte mi aj vy, ako vás volajú.

Dôstojníci slávnej spoločnej armády kapitán, nadporučík a poručík, postavili sa pred neho a mlčali.

Pápežský praelát Ján Molnár obrátil im chrbát a odstúpil so slovami:

— Immunitu mi urazili, nemajú však smelosti vyzradiť svoje mena.

Štefan Haller k tomu doložil:

— Zakázal im to Tisza!

Pápežský praelát, krajinský vyslanec Ján Molnár pre urazenie vyslaoeckej immunity zadal obžalobu s odvolávaním sa na svedkov.

Po vzdialení sa spojenej opozície od kordona pred parlamentom, Tisza pokračoval vo fabrikácii nových zákonov. Mungovci ochotne odhlasovali 75 tisíc rekrútov, zákon o daňovej reforme, pri čom na ubiedený ľud uvalili nové milióny a milióny neznesiteľných tiarch.

Znovu pred kordonom.

V utorok 25. mája krajinský dom ztrážily zas stotiny 32. a 72. regimentu pechúrov. Husári, rychlostrelci, žandári a policajti vyrukovali v ohromnom počte.

Vyslancovia opozície okolo desiatej hodine išli ku krajinskému domu. Pred kordonom pápežský praelát Ján Molnár obrátil sa ku opozícii so slovami:

— Dívajte sa, takto vyzerá uhorská sloboda!

— Krásny to pohľad, — odpovedal gróf Pavel Batthyány.

Pri kordone vyslancov opozície pristavil policajný dozorca Gersich a povedal:

— Len tí páni vyslancovia môžu ísť cez kordon, čo sú neni na liste.

— Na akej liste? — pýtal sa Georg Szmrecsányi.

— Kto shotovil tú listu, hlavný kapitán alebo ten blázon? — dozvedal sa Vilhelm Sümegi.

Gersich neodpovedal.

Keď ale pristúpil k nemu Julius Justh, tomu povedal:

— Vaša excellencia tiež nesmie ísť do parlamentu.

Julius Justh hrmavým hlasom na to odpovedal:

— Ohrožujem sa proti tejto do neba volajúcej nezákonnosti. Pevne verím, že táto hnusná, podlá hrúzovláda prestane v krátkom čase, že čoskoro panovať bude spravodlivosť a

vtedy všetkých čo účasť brali v tejto hrúzovláde, stihne zaslúžená, nemilosrdná pokuta.

Gróf Michal Károlyi v mene nevytvorených vyslancov osvedčil sa nasledovne :

— Policaj nemá práva rozhodovať, ktorý vyslanec môže ísť do parlamentu a ktorý nie.

— Len živáni radia sa za bajonetami — vykrikoval Pavel Batthyány.

— Vy chcete rozhodovať nad vyslancami? kričal Karol Huszár — veď i nevytvorených nepúšťate do snemovne!

— Dačo nie! — odpovedal rozdráždený policajný kapitán Kopf.

— Pána Molnára nepustili ste ta včera — odseknul mu ostro Karol Huszár.

— Prečo neprišiel ku kordonu policajtov? volali policajní úradníci. Ján Molnár im ale sám odpovedal:

— Tade idem do parlamentu kade sa mi ľubi. Nikde nemáte práva ma pristavovať.

— Nehaňbíte sa páchať takéto prečiny? — volal na nich Vilhelm Rákosi.

Vyslancovia opozície opustili za tým kordonom policajtov, po uliciach pripojilo sa ku nim viacero ľudí, ktorých ale policajný dozorca Bak-say rozohnal šablou.

Štefan Tisza, ako obyčajne obklúčený de-
tektívmi, lapajmi prišiel do parlamentu, kde po
gangoch postávalo viacero policajtov ako mun-
govských vyslancov. Po zahájení mungovskej
porady v známosti bola vziata zpráva výboru
o prezkúmanej Lukácsovej predlohe na zhaba-
nie mándátov vyslancov opozície. Ako sa Tisza
vyslovil, predlohu túto z tej príčiny už všetci
pojednávali vo výbore, bo na jaseň na všetko
chcejú byť príchystaní. Mungovská porada, ako
obyčajne netrvala dlho a zaklúčili ju už o pol
dvanástej.

Posledný kordon.

Vo štvrtok 27. júna lialo sa ako z putne.
Tisza zariadil poslednú mungovskú poradu v
krajinskom dome, ktorý z tej príčiny obklúčený
bol duplovanými kordonami vojska a policajtov.

Vyslancovia opozície vzdor zlého počasia
prišli ku parlamentu, kde čakali na nich poli-
cajni dozorci Gersich a Kopf a viacero vojan-
ských dôstojníkov. Keď vyslancov nechceli cez
kordon pustiť, z radu vyslancov vystúpil pápež-

ský praelát Ján Molnár a hrmavým hlasom po-
vedal ku policajným úradníkom:

— **Ohrožujem sa proti tomu, že nás ha-
títe v užívaní našich poslaneckých práv a v
plnení našich povinností. Upotrebenie zbran-
nej moci ku tomu, aby krajinskí vyslanci
prekazení boli vstúpiť do parlamentu, je vec
nezákonná a každé také nariadenie je ni-
čomné.**

— Nevytvorení vyslancovia môžu vstúpiť
do snemovne — povedal posmešne policajný
úradník Kopf.

— Dačo môžu, ja som neni vytvorený a
predsa ste ma nepustili do parlamentu — od-
povedal Ján Molnár.

— Bo ste sa nehlásil pred policajným kor-
donom — povedal Kopf.

Pápežský praelát Ján Molnár odseknul
mu na to:

— *Ja som krajinský vyslanec, do parlamentu
vtedy a tade idem, kedy a kade sa mi ľubi.*

Dvaja policajní úradníci zarazení hľadeli
jeden na druhého a usmievali sa:

— *Ešte sa smejú tie hoväda!* — vykrikoval
Karol Huszár.

— Prosím, my sa len radíme — povedal
policajný dozorca Gersich.

— Sviňstvo je čo vy páchate! — kričali
na policajtov vyslancovia opozície. — Počkajte
len, veď sa porátame!

Stránky opozície s tým opustily kordon a
šli do kruhu kresťanskej ľudovej strany.

Štefan Tisza za tým zahájil poslednú po-
radu mungov v krajinskom dome. V dlhej reči
oslavoval nezákonnosti jeho hrúzovlády, všet-
kým mungom prial šťastlivé prázdniny a krá-
ľovským prípisom odročil snem do 17. sep-
tembra.

Mungovské huncútstva pri veľko- topolčianskej voľbe.

V poslednom čísle «Kresťana» uverejnili
sme v stručnom výfahu, ako mungovská vláda
peniaze, zo štatnej pokladnice ukradené, vyha-
dzovala, aby voličia bez presvedčenia hlasovali
na mungovského kandidáta Szulyovszkyho. Ulo-
hou kresťanskej ľudovej strany je, bez ohľadu
vymetať smetisko neprávosti verejného života a

otvárať oči liberálmi nakazeného ľudu. Cieľom otvorenia očí zaslepeného obecnstva, «mungovské huncútstva» ako ostrý liek dávame ľudu po troške, aby sa presvedčil, že Haupt-Stummerovej kassy kedy, komu a koľko poslali na zakúpenie voličov. Vyplatené obnosy mungovská vláda vrátila Haupt-Stummerovému pántstvu. Dľa výkazu kancelárie tohoto pántstva roku 1910. vydali:

	Korún.
2. mája na muziku pri programnej reči	11.—
2. « krušovskému notárovi	200.—
2. « egersegskému «	300.—
2. « assakürtskému «	200.—
2. « bajnaskému «	50.—
2. « taláčskému «	200.—
2. « attraskému «	200.—
2. « nagyrippenskému notárovi ...	200.—
2. « nitraludánskému «	100.—
2. « preseranskému «	100.—
2. « nagyborokskému «	200.—
2. « jednomu poslovi	10.—
3. « roznášanie zástav	8.—
3. « za špagát a pečatný vosk ...	—32
3. « Pistyanszky krémárovi v Nitra- bajna	42:12
4. mája egersegským furmanom ...	4.—
5. « nosičovi zástavy	3.—
5. « zobrazenie dvoch egersegských voličov	3.—
6. mája Radóvi za tlačivo, zástavy a perká	2112:20
7. mája krušovskému notárovi ...	100.—
7. « jednomu nosičovi zástavy ...	5.—
7. « papier a jedon telegramm ...	2:98
8. « jednomu nosičovi zástavy ...	3.—
8. « egersegskému poslovi	2.—
9. « Glasel hostinského účet ...	756.—
10. « nosenie zástavy	2.—
10. « egersegskému notárovi ...	140.—
13. « sempcuifalvanskému kočišovi	—40
14. « do Egersegu nosičom zástav	4.—
14. « prašickému notárovi	300.—
14. « assakürtszkému notárovi k účtovaniu	500.—
14. mája cesta do Nitry k föispánovi	6:40
14. « nitraludánskému notárovi v liste poslom	200.—
14. mája zástavu nesúcemu kočišovi do Ludanic	1.—

Korún

15. mája Ludvikovi Medő krušovskému rychtárovi na odporúčanie Lénárta	70.—
19. mája Pronay, nagykoppanskému notárovi k účtovaniu	400.—
19. mája Eugenovi Sándor, Gellénfalu k účtovaniu	500.—

(Pokračovanie nasleduje.)

Tá naša sloboda.

25.000 vojakov, žandárov a policajtov oblahlo Budapešť v tom čase, keď tyranský Štefan Tisza vynášal zákony a vyhadzoval zastupiteľov tých volebných okresov, ktoré dušokupci nevládali opojiť pálením. Bodáky, šable, revolvery a strojný kverý potreboval tyran a kalvín Tisza k tomu, aby vojanskej vláde odovzdať mohol dar v podobe nového branného zákona, ktorý olúpi rodičov o ich synov a obyvateľstvo Uhorska o mozolný zárobok. Nie snem, lež Tisza pod obranou vojska, žandárov a policajtov nanútil na občanov krajinských ten nový zákon, tie nové farchy. A toto násilie, túto svedôľu šíleného kalvína Tiszu nazývajú slobodou. A ctibažnosť a bezočivosť tohoto kalvína tak ďaleko ide, že k obrane svojej osoby a svojho súkromného bytu upotrebuje vojsko a žandárov. Robí to Tisza, ktorý pred zákonom len toľko je, koľko hocktorý občan. A predsa on rozkazuje zbrannej sile. Od neho prijímajú rozkazy najvyšší dôstojníci. Odkiaľ táto sloboda? Veď posial ani jedon snemový predseda nepoužil vojsko, policajtov a žandárov k ochrane svojej osoby. A hľa, Tisza tak rozkazuje vojsku, ako keby ho on platil.

Odkiaľ má to právo? Kto splnomocnil Tiszu k tomu, aby krajinské vojsko upotrebil k beľarským výčinom? Veď najhlavnejším veliteľom ba pánom armády je jeho veličenstvo kráľ. Kalvín Tisza teda opovažuje sa shabať i právo panovníkové a vojsko od paty po hlavu obrnené stavá do šíkov. Proti komu? Proti krajinským poslancom a proti obyvateľstvu Budapešte, keby ono protestovalo proti Tiszovej diktature. A že je to sloboda! Každý jedon krok Tiszov sprevádza vojsko. Kde sa len pohne, stúpajú za ním stotiny vojska, žandárov a tajných policajtov.

Ako to možno, aby Tisza tak cestoval, ako ruský cár, ktorého osobu brania regimenty kozákov? Kto udržiava vojsko? Hádám Tisza? A pre toto vojsko, ktoré vyrukovalo, aby na rozkaz Tiszov páliło na zastupiteľov krajiny a na pokojných občanov, odvčulku viac musíme obetovať ako sme posiaľ obetovali. Všetko to stáva sa na rozkaz Tiszov. Včul už vieme, prečo môžeme mať viac vojakov. Pod ich záštitou bude Tisza zákony vynášať. Do vojny nie je súca cisárska armáda, bo ju všade zbili, bude ona teda dobrá Tiszovi ku zgniaveniu konštitúcie krajiny.

Aj to je sloboda! A zakúpení mungovia, ktorí neopovážajú sa vstúpiť pred svojich voličov, bo by ich pohlušili ako potkánov, oslavujú túto slobodu. Nuž ale zakúpený otrok aj vtedy musí zbožňovať svojho tyrana, keď ten z jeho chrbta remeň reže. Čo mungo? Či teda najpodlejšia a najostatnejšia figúra na svete není mungo? Beda tej krajine, na ktorú vrhne sa taká banda. Tam ver' niet slobody, niet pokoja. A že u nás ničo slobody, dôkazom toho je, že Tiszovci deň po deň habú také noviny, ktoré sme pravdu píšú a nekoria sa tyranom Uhorska. Ľud, aby vraj nečítal také noviny, ktoré odhalia huncútstvo a befarstvo zdieračov a lhárov mungovských. Ľud nech iba vládne tlachaniny číta. Tie oslavujú čiernu bandu tisoovskú. Tie noviny za naše peniaze vychvalujú tyranstvo a vyzývajú ľud, aby si nepýtal právo volebné a aby sa uspokojil s tou slobodou, ktorú rozdáva diktátor Štefan Tisza v tóni bodákov žandárskych. Áno, mungovia zfalšovať chcú ešte aj mienku ľudu, myslia, že aj ľud je náklonný koríť sa tomu, ktorý šliape zákon a množí biedu ubohého obyvateľstva krajinského.

Že aká sloboda panuje u nás, dôkazom toho sú i tie nariadenia vrchnosti, dľa nichž nesmie sa ľud voľne shromažďovať a nesmie porady držať.

Surová moc slúžnovská na nepočetných miestach nedovolila ľudové shromaždenia, na nichž ľud protestovať chcel proti tisoovskému tyranstvu. Ešte čo! Takúto voľnosť dať občanom! Verejne vykričať vláde, že zákony šliapala a že Tisza svevolne použil vojenskú pomoc ku zlomeniu opozície! Vláda pod smiešnymi zámienkami zabráňuje ľudové

shromaždenia, svojim podriadením ale rozkazuje, aby dôveru vyslovili tyranovi Tiszovi ku «vífaznému boju», ktorý proti 120 poslancom opozície viedol pomocou 25.000 vojakov, žandárov a pandúrov. Blázni mungovskí nazdávajú sa, že ľud nevie, čo sa v krajinskom dome dialo. Vie všetko. Veď žijeme vari v dobe elektriky. Denníky, telegrafy, železničné vlaky po celom svete rozniesly zvesť o Tiszovej hrúzovláde a o mungovskom oplanstve. A ľud sa pohoršil a zatína päste. Prekial tyranov a žiada práva a slobodu, aby očistiť mohol snem od mungovských darebákov. Tohoto hlasu ľaká sa Tisza a celá perepuť mungovská a volá: «My si nedáme naštrbiť naše nadpráva. Nedáme ľudu slobody.»

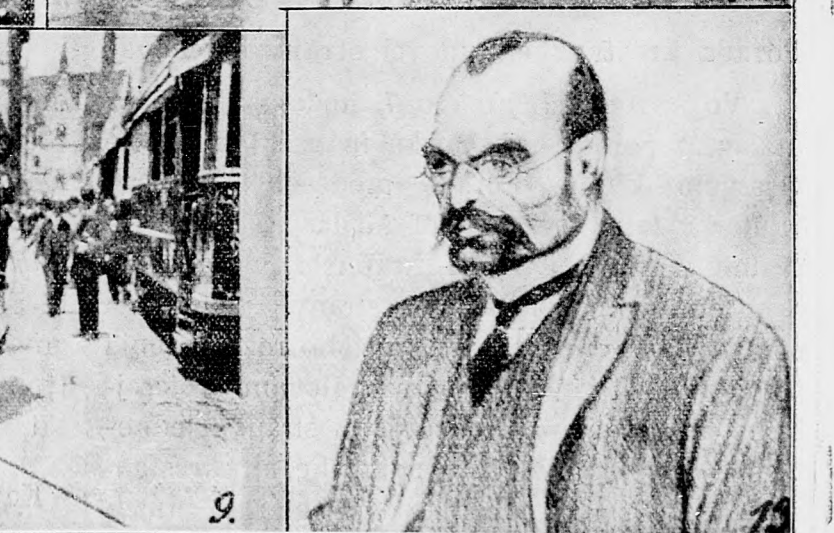
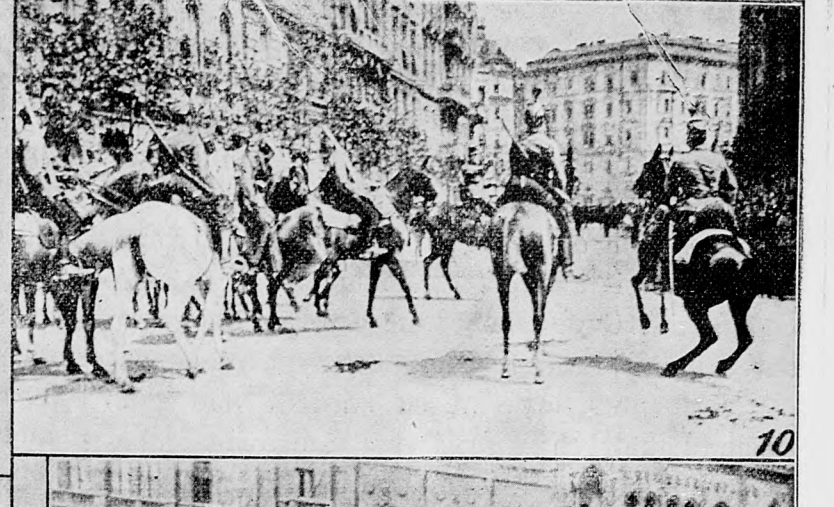
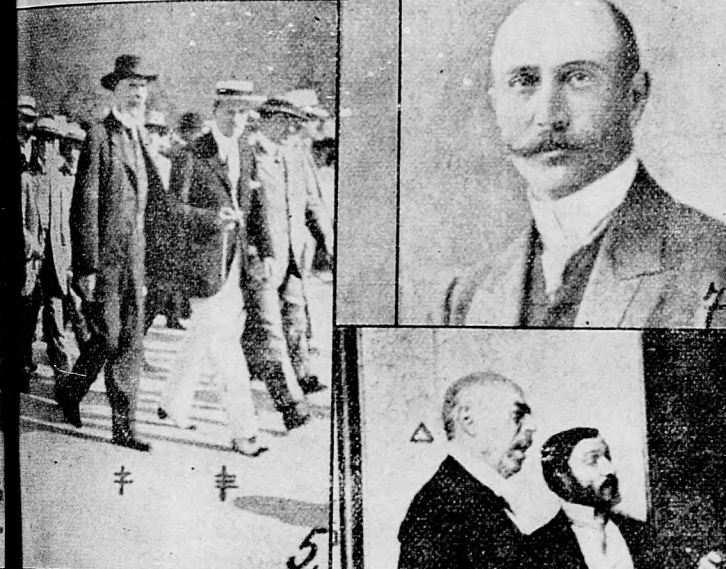
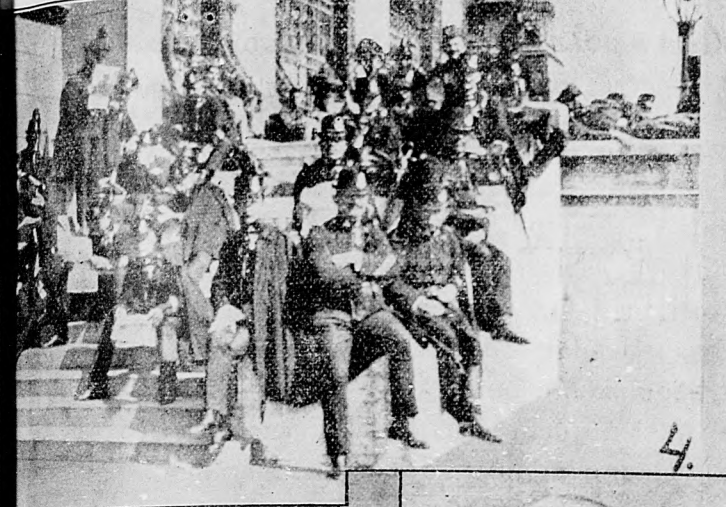
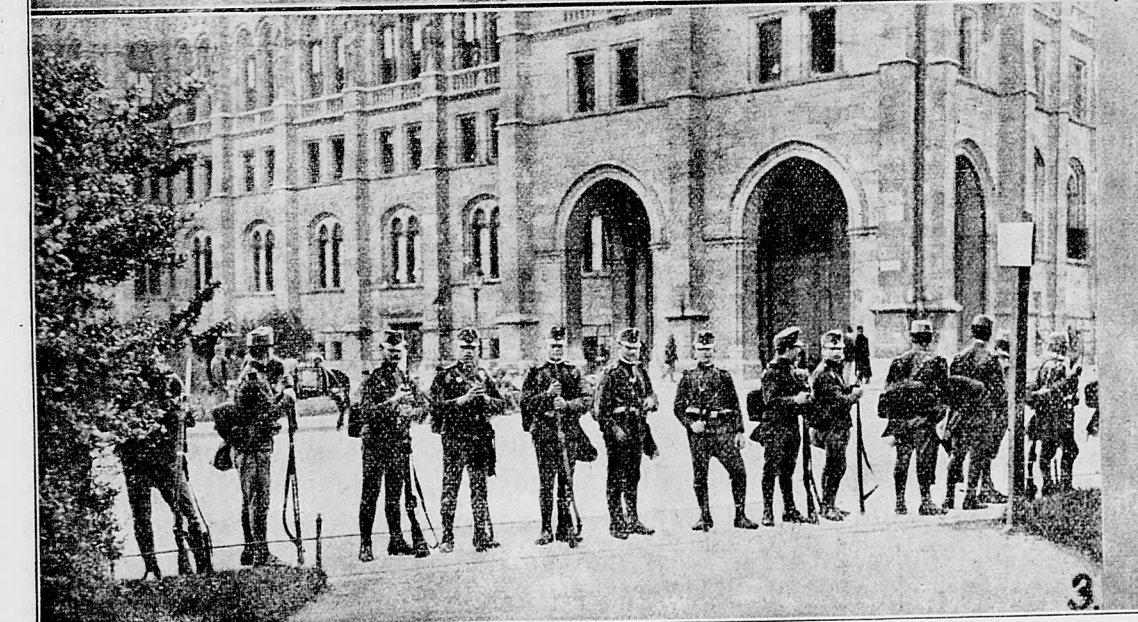
Na tebe je rad, ľudu môj, abys ukázal, že žiješ. Hor' sa teda pod zástavu spojenej opozície a kresťanskej ľudovej strany!

Fatranský.

Z Oravy.

Odkaz Jánovi Richteroovi, mungovskému poslancovi okresu dolnokubínskeho.

Pane Jáne! Ako že sa cítite pod kommandom tyranského kalvína Štefana Tizu? Pravda výtečne, bo veď písané je: mungo, ktorého vláda za peniaze (zo štátnej pokladne ukradnuté) vyvolil dala, velice dobre sa cíti pri plnom válove. Nehladí na to, či jeho gazda spravodlive šafári so štátnym majetkom a či Štefan Tisza dľa snemových pravidiel vedie zasadnutia. To vás pane Jáne doista neomýna, bo vy ste sa podpísal Štefanovi Tiszovi, že ho všade a vo všetkom budete nasledovať. Vy teda schvaľujete a za dobré uznávate všetky jeho násilnosti a zločiny. Áno, vám sa páčia tie do neba volajúce krivdy, ktoré Tisza a jeho spolupracovník ministerpredseda páchajú. Dost ľahko ste sa zabával vtedy, keď policajti z krajinského domu vyhadzovali vyslancov opozície. Veď celá banda mungovská smiala sa tomu, ba mnohí mungovia aj svoje manželky doviedli do krajinského domu, aby sa zabávaly na cirkusi ktorý deň po deň usporiadal jeho jasnosť mungovský kráľ kalvin Štefan Tisza. A dámy tie veľmi dobre sa zabávaly; v prvom rade Tiszova manželka. Nuž aj to patrí k vysokej vý



Tiszovská hrúzovláda v Budapešti. 1. obraz: Attak bakančošov na jednu kaviareň. 2. obraz: Tisza ide do krajinského domu, parlamentu. 5. obraz: Opozícia tiahne ku plotu bodákov, (+) Justh, (+) Apponyi, (♀) Rakovszky, (♁) Michal Károlyi 6. obraz: Po
na koňoch pristavujú krajinských vyslancov. 7. Vyslancie Julius Kovács, ktorý strelil na Tiszu. 8. obraz: Ladislav Lukács (△) a jeden
2. obraz: Vojsko s bodákmi vrhá sa na vyslancov opozície. 13. obraz: Stefan Tisza, hlavný hriešnik, ktorý všetko toto zapríčinil.

chove. Nás to však, akožto voličov okresu dolnokubíoského neomýna v tej hroznej dobe mysleli sme iba na vás, akožto na nášho poslanca. Bol ste tam pane Jáne? Pomáhal ste Tiszovi? Nesodral ste si dlane pri potlesku? Nezachrypol ste od hlučného éljenovania? Nepomáhal ste biť a kopaf raneného Kovácsa? To hádam nie. Čujte pane Jáne, to vám bol hrdinský skutok. Ukruťní vífúzi ste vy mungovia!

Verte nám, my sme sa zhrozili nad tými zločinmi, ktorých ste sa vy mungovia dopustili a haňbíme sa, že máme takého poslanca, ktorý v tom sa vyznačí, že pomáha Tiszovi násilenstva páchať. Nie toto ste nám slúbil pri voľbách, pane Jáne. Vy ste sa neraz dušil, že brániť budete naše práva, našu slobodu a našu materčinu. Sľuboval ste nám, že bojovať budete za všeobecné právo volebné, kdežto váš komandant Tisza osvedčil sa, že on nedá ľudu to právo. Sľúbil ste pane Jáne i to, že sa postavíte proti vláde, keď by tá novými farchami nás obťažovala. Ani ten sľub ste nezdržal. Tak načo ste na sneme? Vy pravda znáte, jakým spôsobom obdržal ste mandát. Nože povedzte to i verejnosti, nech i ona vyriekne ten úsudok o vás, že ste nie hoden poslaneckého mandátu!

Oravec.



POLITICKE CHYRY.

Porada kresťanskej ľudovej strany snemovej.

Vo štvrtok 27. júna o 7. hodine večer vydržovala poradu kresťanská ľudová strana vo vlastnom kruhu. Porade predsedal skutočný vnútorný tajný radca gróf Aladár Zichy a súčasťnili sa na nej všetci krajinskí vyslancovia a početní vonkajší členovia strany. Predmetom porady bolo vysvetlenie terajšieho rozpoloženia politického. Pri úplnom schvalovaní doterajšieho pokračovania vodcovstva strany, jednohlasne vynesené bolo to uzavretie, aby kresťanská ľudová strana i cez parlamentárne prázdniny celou silou súčasťnila sa v solidárnej akcii spojených stránok opozície.

Gróf Aladár Zichy pred jeho voličmi.

Krajinský vyslanec, predseda kresťanskej ľudovej strany gróf Aladár Zichy v krátkom čase už druhý raz účtoval v Bodajku pred jeho voličmi. V sprievode viacerých členov kresťanskej ľudovej strany a spojenej, opozície za prítomnosti na tisíce ľudu a početnej intelligencie 30. júna povedal reč, ktorou posvietil na panujúce rozpoloženie politické a hlboký dôjem dosiahol nasledujúcimi slovami:

«Posledné udalosti dôkazom sú toho, že reforma všeobecného tajného hlasovacieho práva nedá sa viac oddialiť. Túto reformu ale previesť možno jedine s pomocou takých politikov, ktorí úprimní podporovatelia sú demokratickej myšlienky. V Tisovi ale a v Lukácsovi najmenej možno dôverovať v tomto ohľade. Opozícia neprestane pracovať na tom, kým títo šliapateľa zákonov neopustia ich miesta». (Hlučný potlesk a zdľhavé manifestácie oduševnenia.)

V mene neodvislej strany rečnil Béla Földes, po ktorom politické rozpoloženie nasledujúcimi slovami označil pápežský praelát

Ján Molnár: Roku 1526. krajina voliť si musela medzi tureckým vlkom a medzi rakúskou líškou. Museli sme sa pripojiť k Rakúšanom. Príslovie ale hovorí: beda je tej kure, ktorá líšku volá si za kmotru. Tak sme pochodili aj my v Uhorsku. Vždy sa našli ľudia, ktorí utlačili našu slobodu. (Abcug Tisza! Abcug Lukács!) Príde ale čas, že sa náležite porátame! (Hlučné éljen.)

Hýbe sa svet proti mungom.

Vo veľkých rozmeroch vydržované boly ohrožujúce shromaždenia 29. a 30. júna. — Székesfehérvár, Szeged, Szabadka, Békésgyula, Dunavecse, Szolnok, Szarvas, Turkeve, Nagykikinda, Nagykörös, Magyarakanizsa, Sátoraljaujhely, Öcsöd, Bártfa jednohlasne vyniesly rezolučné návrhy, ktorými ostro zatracovaly mungovskú hrúzovládu. Seba povedomých občanov týchto miest, nech čoskorej nasledujú kresťanskí voličia Horniakov.

Katolícki učítelia proti mungovskej vláde.

Krajinský spolok katolíckych učitelov v pondelok 1. júla vydržieval kongress v hlav-

nom meste. Našli sa takí, čo túto príležitosť použiť chceli k tomu, aby krajinský spolok katolíckych učiteľov z tohoto kongressu o ulavenie ťažkého hmotného položenia učiteľstva, obrátil sa na mungovskú vládu. Proti tomuto návrhu ale zdvihli sa všetci katolícki učelia, odmrštili ho s opovržením a vyslovili jednohlasne, že od terajšej vlády nielen neprímajú žiadnej pomoci, lež aj rozhodne ohrozujú sa proti Lukács-Tiszovej hrúzovláde.



B E S E D N I C A.

Následkok lakomstva.

Stalo sa raz, že bátko Cerovský niečo skôr prišiel domov, ako inokedy a hneď sa obrátil ku žene:

— Starká, dones mi sviatočné šaty!

Stará Cerovská vyvalila oči na svojho stareho a riekla:

— Na čo sú ti teraz sviatočné, keď je dnes robotný deň?

— No, len sa ponáhľaj; dal ma volať pán notár, vysvetlil svoje náhlenie starý Cerovský.

Starký si potom obliekol svoje sviatočné háby, a ponevác mu bolo nanáhlo, ani ku obedu si nesadol.

Lebo veď s tým bol na čistom, že o čom asi chce pán notár s ním hovoriť. Stuhliarska záležitosť trvá už od dvadsiatich rokov a starý Cerovský, ktorý dľa svojho povolania bol murársky majster, veľmi dobre vedel, že sa tá vec konečne v jeho prospech musí skončiť. Ale si aj zaumienil, že terajšiu dobrú príležitosť využije a že od nového zemského pána vyprešuje čím viac tisícok.

Len to nevedel ešte presne ustáliť, že koľko má pýtať pri tomto obchode, preto prv než by bol siel ku notárovi, prešiel sa popred kaštieľ Stuhliarskych. Krásny kaštieľ stál na prostriedku utešene opatrovaného anglického parku a okolo neho všade boly pekné koberce čerstvých pažítí.

Tak sa zdalo, ako keďby kaštieľ bol neprístupný, ale hľa, v tom krásnom okruží kaštieľa, sfa nejaký flak, tam sa rozprestierala jedna malá zapustená, neobrábaná rolička.

Táto rolička bola bátkova Cerovského. Prefikaný človek prišiel na to, že táto neužitočná malá rolička mnoho je hodná majiteľovi kaštieľa.

Bátko Cerovský za chvíľu sa prizeral svojej ro-

ličke, ktorá sa tam veru práve tak vynímala, ako povedzme, ako nejaká škrvna na zamätovom plášti daakého panovníka, Z každej strany naskutku bila do očí a s tým veľmi škodila kaštieľu a parku.

V bátkovi Cerovskom bolo toľko prefikaností, že len aj zato ta vyháňal pást sa svoju lichvu, následkom čoho v cifrovaných miestnosťach kaštieľa bol neprestajne akýsi pánom nepríjemný zápach. Nuž ale hľa, pánu Cerovskému nebolo možno zakázať, na jeho roly rozkazovať mu nemohol nikto.

Vedel dobre, že od grófskeho cimera už sotva čo mali. Ale vedel aj to, že ak bude trpezlivo čakať, skôr alebo neskôr predsa len dojde toho cieľa. A on aj čakal, bo veď chvála Bohu, na gróš nebol utisknutý, teda čakať mohol.

Hľa, kaštieľ dostal nového pána. Kúpil ho istý Müller, ktorý bol prebohatým bankárom kdesi vo Viedni Tu je teda príležitosť, tu je šťastie starého Cerovského, chyti ho teda za šticu.

Notár už z ďaleka kýval Cerovskému.

— Počujete, bátko, čo pýtate za tú zemičku ako dlaň vedľa kaštieľa! Pán veľkomožný Müller sa mi to kázal opýtať.

— Čo hovoríte, pán notár! Vari by ten viedeňský pán chcel mať tú moju roľu? Pozriteže!

— Roľa sem, roľa tam! Neni väčšia, ako jeden predostretý vačkový ručník.

— Ohó, pán notár. Aspon na dvesto kvadrátov! Ak nie viac.

— Nuž teda, povedzme, že je toľká. A povedzme, že dostanete za ňu štyristo korún.

Bátko Cerovský ostal červený ako moriak.

— No, ak to peňažné vreco len toľko sľubuje za ňu, tak mu povedzte, že roľa neni na predaj a punktum.

— Ale ale! — tíšil ho notár — veď ak žiadate, od pána Müllera dostanete aj desaťkrát toľko.

— Štyritisíc korún! — mrdol Cerovský posmešne plecóm. — Ale keď by mi dal desaťraz po štyri tisíc korún.

Notár dobre znal svojich ľudí v dedine, ale zvlášte dobre znal Ondreja Cerovského. Rýchle mu chytil ruku a riekol:

— Ale nech je toto vaše posledné slovo. Poviem Pánu Müllerovi, čo ste mu odkázal.

Cerovský odišiel, ale svojho riadneho pokoja v srdci nemal. Báľ sa, že až priveľa pýtal, že bol až priveľa lakomý. Ale po niekoľkých, nepokojne ztrávených dňoch ho notár zase dal volať a tam v kancelárii napísali kúpno-odpredajnú smluvu. Starý Cerovský štyridsaťtisíc korunových bankoviek odniesol z notárskej kancelárie,

Stalo sa raz, že sa Cerovský a millionár Müller sišli na železničnej stanici. Starý Cerovský teraz už bol pánom, už nešiel s furmanskými vozmi do mesta, kde kupoval tehľu, lež viezol sa na železnici. A nový zemský pán, ten čakal hosti z Viedne.

Ondrej Cerovský sa akosi nespokojne hniezdil vedľa Müllera.

— Ten sa akiste hnevá na mňa — myslel starký, medzičím sa ponižene pozdravil millionárovi. — Akiste sa mu zdá byť drahá tá roľa.

A ono Müller, horkýže sa ten hneval, bo akonáhle poznal nášho človeka, s vystretou rukou pristúpil k nemu.

— Milý pane Czerovský, ešte posial som nemal príležitosť, aby som vám zaďakoval.

Murár vyvalil oči.

— Za čo by ste mi mali ďakovať, pán veľkomožný.

— Ej no!... nuž za tú vašu veľkodušnosť! Za ten veľký dar... Verte mi, tá vaša zem je mne hodná aspoň stotisíc korún! Stotisíc korún, ako jeden halier!

— Stotisíc korún! — zvolal Cerovský a krv sa mu valila do hlavy. Nohy sa mu podlamovali a hlas sa mu zasekával, keď šepkal!

Stotisíc korún!

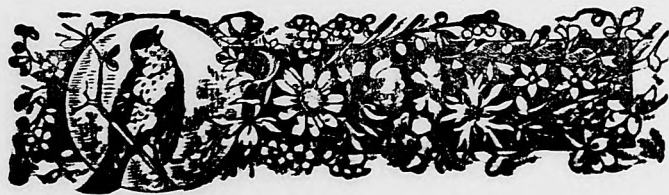
A ako nejaké vrece s múkou klesol na perron stanice.

Rýchle ho zanesli do staničnej budovy. Müller zo svojho automobila doniesol skúsi flaštičku, aby obsahom jej natrel Cerovského, ako je to v obyčaji, keď zamdlie niektorá dáma. Iní zase čerstvou vodou, octom kropili murára, aj iným spôsobom ho preberali, ale všetko bolo daromné.

Ondreja Cerovského usmrtily tie nemilosrdné slová Müllerové, že by mu za tú zemičku bol dal trebárs aj stotisíc korún.

Keď smrtný pád išli oznámiť notárovi, čo matrikárovi, len tolko riekol:

— Nuž hľa, kam privedie človeka jeho — lakomstvo!



CHYRNIK.

Jeho veličenstvo kráľ v sobotu 6. júla k letovaniu odcestoval do Ischlu.

Z arcibiskupstva ostrihonského. Zkúšky prosynodálske s pochvalným výsledkom zložili nasledujúci duchovní: Jozef Cletus Bielek administrátor Szentistvánkút, Jozef Blaschke administrátor Hodrusbánya, Štefan Krajcsír kaplán Ipolyvarbó, Peter Nagy kaplán Perbete, Ernest Némethy kaplán Budapest-Tabán, Leo Prikaszky kaplán Tótmegyer, Gregor Teplan kaplán Ersekvadkert, Ignác Tóth administrátor Felsőtur, Adam Zachar kaplán Selmecebánya a Richard Fertői administrátor Leányvár.

Chýry z biskupstva košického. Osvietený pán biskup dr. August Fischer-Colbrie v kaplnke biskupskej rezidencie 20. a 21. júna bohoslovcov praemonštratských: Gézu Fekete, Gabriela Hartsár a Kornéla Rédlí posvätil za kňazov, Juliusovi Szilágyi a Štefanovi Tóth udelil rad diakonátu. Dňa 23. júna osvietený pán biskup v sprievode veľkej slávnosti posvätil zástavu marianskej kongregácie patronážu. V VII. tohoročnom obežníku cirkevnom osvietený pán biskup na vedomie dáva duchovenstvu svojho biskupstva, že Ludvik Szmrecsányi vymenovaný je za arcibiskupa a koadjutora arcibiskupa jágerského kardinála Jozefa Samassa. Na vedomie dáva tiež, že následkom odumretia Ondreja Magócsiho prevedená má byť voľba vyslaca autonómneho; konečne vypisuje súbeh na faru Rad, ktorá uprázdnená je, bo doterajší farár Jozef Wischan odobral sa na zaslúžený odpočinok. — Tunajšie liberálne a židovské noviny napádajú osvieteného pána biskupa preto, že dovolil obci Cziróka-hosszómező, ktorá utvorí chce občiansku školu, aby ku tomuto cieľu upotrebená bola katolícka škola i s funusom, s tou podmienkou ale, aby školskej rady predsedom po všetky časy bol tamojší katolícky farár, ďalej aby za učiteľov vyvolení alebo vymenovaní boli len katolícki, v pomere ku počtu katolíckych veriaciach, konečne aby doterajší katolícki učitelia i napozatým podržali ich stanice a jedon z nich za sodpovednú plácu aby vybavoval povinnosti organistu. Za toto veľkodušné povolenie židia a liberáli povďační mali by byť osvietenému pánu biskupovi. Mungovci však nevedia čo je povďačnosť. — Jozef Kenedich za kaplána poslaný je do Hernádesány a na jeho miesto prišiel novovysvätený kňaz Gabriel Hartsár. — Alexander Dessewffy zo zdravotných ohľadov na ďalej ostane v Tokaji a do Homonny za kaplána poslaný je Julius Bodnár z Monoka.

Chýry zo Šáriša. Prešov: V tunajšom veľkom farskom kostole 20. júna vo sviatok sv. apoštolov Petra a Pavla bola veľká slávnosť. Novovysvätený kňaz a tunajší rodák Géza Fekete slúžil tu prvú sv. omšu a prvé sv. požehnanie udelil nepočetne prítomnému národu. Rukovodičom bol mu praepošt a mestský farár Adalbert Zaborovszky a slávnostnú kázeň držal Barnabas Tost, notár biskupský. Tunajší spolok katolíckych tovaryšov 30. júna zariadil peknú letnú zábavu, na ktorej súčasťnilo sa početné obecenstvo. — Do uhorského výboru svetového kongressu eucharistického z územia košického biskupstva vyvolení sú: dr. Achill Baán pravotár košického biskupstva a Katolíckej Eudovej Jednoty a Ján Kurimszky, farár zo Szinye. — Dr. Julius Helonia tunajší hlavný lekár mestský následkom otrávenia krvi, prišiel o jedon palec. Ministerstvo orby na uznanie zásluh pri službe cez mnohé roky na jednom mieste verne vybavenej 50—50 korún odmeny s diplomom vyznačenia, udelilo: Štefanovi Holomany zo Szinye, Ondrejovi Klima z Lófalú a Štefanovi Domics z Berzevice. — Následkom Tiszovej hrúzo-

vlády vojaci toho roku len pozdej pustení budú na slobodu ku žatve. To je zaslúžená odplata tým voličom, ktorí pri poslednej volbe hlasovali na mungovských kandidátov. — Tunajší gazdovský spolok, na ministerstvo orby obrátil sa s tou prosbou, aby v neďelu a vo sviatok zatvorené byly všetky krčmy. Veď ale keby to aj nariadilo ministerstvo, nebolo by to prevedené, bo u nás všetko vedia prekaziť pažraví židáci. — *Szinye*: Na tunajšiu stanicu organistu-učiteľa vymenovaný je Ant. Szmare, ktorý na košickej učiteľskej pripravovni štúdia obavil s pochvalným výsledkom.

Chýry zo Spiša. Lubovenského ablegáta Antona *Beszki*da vyvolili za jedného podpredsedu uhorského výboru, eucharistického viedeňského kongressu. *Beszki*d ktorý o krátky čas znovu navštívi okres, gňazdaňským pohorelcom poslal 200 korún. — Do tatranskej Lomnice na dlhší čas prišiel osvietený pán biskup nitriansky dr. Vilhelm Batthyány. — V kěžmarku mládež Horného Spiša 16. júna vydržovala závodnú strelbu, na ktorej súčasnilo sa 77 mladíkov. — Preložení sú zverolekári: Samuel Farkas z Levoče do Nitry, Viktor Richtmann z Nagyszalonty do Levoče, ďalej Leopold Šzékely z Poprádu do Csene a Rudolf Wurm v Rimavskej Soboty do Spišskej Soboty. — Levočský lekárnik Fridrich Duffek svoju lekárňu predal za 110.000 korún a presťahoval sa do Bilice. — Baldovské kúpele na liečivý ústav odkúpila krajinská robotnícko-poistujúca pokladnica. Kúpu potvrdil už aj minister. — Podhradský r. k. učiteľ Jozef Keresztes 18. júna večnú vernosť slúbil v Podhradí slečne Irénke Wachsmunsky, dcére krempachského učiteľa. — V Starej Lubovni 17. júna v noci zhorela tehelná. — V Kolačkove 18. júna 17-ročný Mich. Zamiška na pastvisku vytiahol revolver z Kešenky a zo žartu ukazoval ho chlapcom. Revolver ale vypálil a guľka trafila 12-ročného Fr. Gromovského ktorý zaraz zomrel. Zamiška od strachu utiekol do lesa a zmizol. — Kubachský učiteľ Béla Richnavszky vymenovaný je za pošára do Smolnika. V Smolniku tamojší r. k. farár Franc Sass 18. júna slávil 25-ročné kňazské jubileum. Cirkevná obec z tej príležitosti darovala mu krásny kalich a stôlu. — V Odorine 20. júna zabil hrom 27-ročného gazdu Georga Répáskyho. Minister orby účinkovanie hornoviedieckeho vyslanectva rozprestrel i na spišskú stolicu. — V Šmeksi do minulého týždňa bolo 1049 kúpeľných hostí a v Tekehegyfürdő 81.

Bohatý zobrák. V Keszthelyi nedávno zomrel 79-ročný zobrák Jozef Kiglič. Na jeho lúžku našli sporiteľnú vkladnú knižku, na ktorú Kiglič 80 tisíc korún mal uložené v sporiteľne. Pravda veru, že sa našli príbuzní, ktorí sa hlásili u vrehnosti o dedičstvo.

Štyridsať vrážd za mesiac. V chotári ruskej obce Kurdion v jednom osamelom dome bývala jedna vdova istá Kamarinová so svojou 17-ročnou dcérou. Dedinčanom napadlo, že Kamarinovú navštevujú mužski z ďalekých krajov a týchto chlapov potom viac nikdy nevideli. Začali stopovať žandári a v neďalekej hore

našli viac mužských mrtvol zakopaných. Na dvore vdovy v chlieveci pre hydinu žandári našli 27 mužských mrtvol a v izbe našli zlaté hodinky, retiazky a veľa mužských šiat. Na podlahe izby byly nadol sa otvárajúce dvere, cez ktoré nešťastné obeť žien spadly do pivnice, kde ich vdova s dcérou a ich spoluvinníci zavraždily a ozbijaly. Prezradily a jsvojich spoluvinníkov z ktorých žandári tiež už chytili tridsiatich.

Smrť. Ján *Kompanek* učiteľ na odpočinkd 18. júna zomrel v Neslusi (Neszlény, st. trenč.) Odumretie obľúbeného vychovávateľa mládeže vzbudilo všeobecnú sústrasť a jeho zemské pozostatky uložili na večný odpočinok za účasti celého obyvateľstva obce.

Úžasná lovba. Z Klosterneuburgu sdeľujú, že tamojší hlavný konduktor Franc Keck išiel na Dunaj ryby lapať na udicu. Odrazu spozoroval, že sa mu udica zachytila do čohosi ťažkého. Konduktor pozrel do vody a videl jednu ženskú, ktorú potom horko ťažko vytiahol z vody. Bola to jedna pekná mladá žena, ktorá ešte nebola mrtvá a konduktorovi podarilo sa ju prebrať. Odviezli ju do nemocnice.

Neidem vec zväčšovať, lež skutočná pravda je, že viacej tisíc listov uznania od bohatých a chudobných starých a mladých svedčí o ich uzdravení skrze upotrebovanie Fellerovho Elsa Fluidu. Tak dr. Estmeister, lekár v obci Wildau (o. p. Aspach, Innkreis, Tirol) vyslovuje sa, že Fellerov Elsa Fluid takmer zázračne pôsoí v rozličných pádoch choroby. Podobne i dr. Kittel v Prahe (Königl. Weinberge) tvrdí, že Fellerov Elsa Fluid už od viacej rokov s úspechom upotrebuje v jeho praksi. Neni to reklam, lež skutočná pravda, že tento liek s úspechom upotrebuje proti rozličným chorobám. I tuat na prábu za 5 korú posielá franko V. Eugen Feller lekárnik, Stubica, Kostolná ulica 18. č. (Zahr. st.)



DOPISY.

Z Kysúc.

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Velaectený Pán Redaktor:

Ráče prosím tieto riadky uverejniť v našom «Krestane».

Nikdy nezabudnem tie zločinstvá, aké starí liberáli, terajší mungovci cez týždne a týždne páchali v krajinskom sneme. To hrozné pohoršenie, aké následkom tohoto zločinstva panuje po všetkých kysuckých dolinách, nedá sa ani opisať. Lud do tretieho horúceho pekla preklina našich dvoch vyslancov Lévaža a Haydina. Veď sú toto neni naši zastupitelia, lež otroci,

ktorí obskakujú okolo Tiszu a nemali smelosti posta-
víť sa proti nemu, keď odhlasovať dal taký zákon,
dľa ktorého len o 400 millionov viacšej porcie musíme
platiť. Haydinovi je ľahko hlasovať na to, aby sme
viacšej porcie platili, bo on zaiste nič neplatí alebo len
tolko, aby sa pred voľbou vykázal, že je voličom kdesik
v Kocurkove. Druhý, nie zastupiteľ, lež šliapateľ práv
ľudu z našich krajov je Levaj. Tomu tiež ľahko je hla-
sovať, aby sme viacšej porcie platili. On je barón a
ako pokrstený žid má zaiste dosť tých dudkov, ktoré
nám chýbajú. Keby aj po tom, čo tí liberáli všetko
páchali v našom sneme, títo dvaja patentovaní mungo-
via prišli teraz medzi nás, naši do krve urazení voličia
metlami by ich vyprali až na tretí chotár. Nuž či sme
si my na to vyvolili Haydina, aby nám porcie množil?
A Levaja vyvolil si náš slovenský ľud len na to, aby
mlčal ako bukový špalek? Veru ste si dali milí bratia
voličia, že ste si za vyslancov vyvolili takých hluchonemých
mamelukov! Teraz je na čase milí bratia slo-
venskí, aby sme sa tak v čacanskom ako vo varinskom
okrese sošli ku porade a rozhodným uzavretím prísne
vyzvali našich vyslancov ako šliapateľov zákonov kra-
jiny a našich práv, nech bezodkladne zložia ich man-
dáty!

Volí.

Nové Mesto nad Váhom (nitr. st.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Velactený Pán Reaktor!

Ráďte prosím tieto riadky uverejniť v našom mi-
lom «Kresťane».

Veľkú slávnosť mali sme u nás 29. júna vo sviat-
ok sv. apoštolov Petra a Pavla. Novovysvätený kňaz,
naš rodák, velebný pán Michal *Tarek* v našom farskom
kostole slúžil prvú sv. omšu. Rukovodičom bol mu náš
vrele milovaný titulárny pán biskup, praepošt a farár
gróf Adolf *Pongrácz*. Pri prvej sv. omši pomáhali náš
pán kaplán *Toller* a traja spolužiaci pána primicianta.
Katolícke obecnstvo do posledného miesta preplnilo
naš farský kostol a oduševnilo sa hlboko nad zried-
kavou pobožnosťou akou pán primiciant slúžil jeho prvú
sv. omšu. Keď aj svojim milým rodičom a všetkým
prítomným udeľoval prvé kňazské požehnanie, oči všet-
kých naplnily sa slzami. Podporuj Bože tohoto nového
sluhu Tvojho v plnení ťažkých povinností svätého
stavu jeho a udeľ hojného požehnanie jeho účinkova-
niu za oslavu cirkvi a blaho ľudu.

J. K.

**Bratia Katolíci! Čítajte a predplácajte len v
čisto katolíckom duchu písané noviny. Takéto
noviny sú «Kresťan». «Kresťan» už cez XVIII.
osemnásť rokov bráni našu cirkev, zastáva
našu svätú vieru a zmužile bojuje za všetky
oprávnené záujmy Slovákov. Presvedčeny kre-
sťan číta a predpláca len «Kresťana».**

Rozmary a Žarty.

Naše slovenské príslovie a porekadla.

Piše: M. J. Z. kresťanský ľudák.

Keď pravda je horka pilula, lož musí byť mädivý
cukrik.

*

Či človek pije opojné nápoje alebo nie, ale platí
za ne musí, bo naše žaláre sú najviac preplnené tými,
ktorí sa tam dostali následkom pijanstva, tam vydr-
žiavani a krmení sú za peniaze daň platiacich.

*

Beda tomu, kto presvedčil svojich priateľov, že je
múdrejší než sú oni. Lepšie by bolo preň bývalo,
keďby to vôbec nebol urobil.

*

Nikdy nemerajte ženin rozum dľa veľkosti jej klo-
búka, bo môžete sa zmýliť a potom bude to veľmi
špatne vyzerať.

*

Keď žena nemôže nič vymysleť, čo by ju znepo-
kojovalo, stane pred zrkadlo, hľadá si vrážky alebo še-
divé vlasy a keď jeden najde, dá sa do plaču.

*

Je šťastie, že zamilovaní sú hluchí a slepí, ináč
by tých sobášov o mnoho menej bolo.

*

Vaša budúcnosť nespočíva vo vašej prírodnej do-
konalosti, lež vo vašom zdokonalovaní sa.

Odkazy redakcie.

J. N. V. Uverejnime budúce.

Bezmennému. Není ste vy kresťanský sociasta.
Kresťan nebrýzga na kresťanstvo. Podpíšte si meno a
potom pustíme sa s vami do reči.

Znížené ceny!!

Šatky na hlavu v najpeknějších módnych farbách K 4.
Veľké košele pre mužských K 1.30. Svetlé košele pre
šlosiarov K 1.50. Svetlé ošteky pre šlosiarov K 3.20.
Košele ku športu s včákami a prknou kvastňou K 1.40.
Biele pevné košele pre ženské K 1.—. Veľké spodné
nohavice, biele, svetle alebo štrafkovaná 80 ltelierov.
Zasterky pre deti 50 hal. veľké zasterky pre ženské 80
hal. Dobré špiazverny tucet 32 hal. Pevné šuorky na
strevice tucet 14 hal. Čipky 50 mtr. po K 1.—. Vesty
pre mužských, plátene, sivé so zeleným rubrom kus po
K 3.60. Uteráky tucet K 2.90

ADOLF ZUCKER PILSEN 39.

Zasielky s poštovou dobierkou. Za neprihodný tovar
návrát peňazi. Cenníky na žiadost' zdarma a franko.

Zadovažujte predplatiteľov pre «Kresťana!»

Obchodná týždenná zpráva.

V Budapešti, 2. júla.

Úradne značené ceny za 100 kilogrammov.

Pšenica tiská, nová	kor.	23:80—24:50
» stolnobelohradská, nová	«	23:70—24:30
» peštianska, nová	«	23:70—24:30
« banátska, nová	«	23:70—24:30
Proso	«	—
Raž prvotriedna	«	21:25—21:45
« druhotriedna	«	21:05—21:25
Jačmeň nový, prvotriedny	kor.	20:40—21:00
Ovos prvotriedny	«	19:40—19:80
« druhotriedny	«	19:00—19:20
Kukurica	«	18:30—18:60
Datelinové sáme, červená datelina	kor.	200 00—210 00
« lucerna	«	110 00—136 00

Múka pšeničná:

č.	0	1	2	3	4	5	6
K.	17:80	17:50	17:20	16:80	16:60	16:40	16:20
č.	7	7½	8				
K.	15:80	15 00	10:40				

Za 50 kilogrammov i s vrecom.

Strova:

Otruby drobné	kor.	15:60—15:80
« hrubé	«	15:70—15:90
Fazula veľká biela	«	28:00—30:00
Fazula strakavá	«	23:00—24:50
Zemiaky (hornouhorské) biele	«	—
« ružové	«	—
« žlté	«	—
Hrach lupaný	»	29:00—56:00
Hrach nelupaný, čistý	«	30:00—32:00
Šošovica čistá	«	40:00—63:00
Rasca (kmin)	«	81:00—81:00

Za 100 kilogrammov.

Koloniálny tovar:

Petrolej fiumánsky, krištálový	kor.	41:00—41:00
« White-Star (***)	«	36:00—36:00
Cukor v klobúkoch	«	96:50—97:00
« kockový	«	98:50—99:00
Spiritus denaturalisovaný, ku priemyselným účelom jeden barill	«	64:50—65:00

Mäsité články:

Sviňská masť budapeštianska	kor.	149 00—150 00
Slanina mestská 4-kusová	«	125 00—126 00
« 3-kusová	«	132 00—133 00

A vonatok indulása Budapest ny. p.-udvarról.

Érvényes 1912. május hó 1-től.

A vonatok érkezése Budapest ny. p.-udvarra.

vonal-szám	óra	perc	vonal neve	hová	vonal-szám	óra	perc	vonal neve	hová	vonal-szám	óra	perc	vonal neve	honnan	vonal-szám	óra	perc	vonal neve	honnan
Délélt																			
154	5 05	sz. v.	Vác	Wien	110	5 15	gy. v.	Wien	149	3 51	sz. v.	Rákospalota-Ujpest	Délélt	173 ³⁾	4 00	sz. v.	Rákospalota-Ujpest		
152	5 15	«	Rákospalota-Ujpest	Szob	142	5 20	sz. v.	Szob	151	5 05	«	Cegléd	Dunakeszi-Alag	139	4 05	«	Temesvár-J., Szeged		
122	5 25	«	Ersekújvár	Cegléd	724 ³⁾	5 40	«	Cegléd	723	5 25	«	Rákospalota-Ujpest		4113	5 05	«	Nagymaros		
718	5 40	«	Szeged, Szolnok	Rákospalota-Ujpest	176	5 50	«	Parkány-Nána	725	5 35	«	Cegléd		175	5 15	«	Rákospalota-Ujpest		
4102	6 00	«	Esztergom	Cegléd	724 ⁴⁾	6 10	«	Cegléd	4103	5 50	«	Esztergom		121	5 45	«	Ersekújvár		
156	6 20	«	Rákospalota-Ujpest	Nagymaros	144	6 15	«	Nagymaros	133	5 55	«	Nagymaros		115	5 55	«	Wien, Berlin		
6502	6 35	«	Lajosmizse, Kecskem.	Cegléd, Ócsa	724	6 35	«	Cegléd, Ócsa	725	6 00	«	Cegléd		1403	6 20	gy. v.	Berlin, Zsolna		
102	6 50	k. ost. ex. v.	Wien, Paris, Ostende	Esztergom	4114	6 40	«	Esztergom	153	6 05	«	Rákospalota-Ujpest		177	6 30	sz. v.	Rákospalota-Ujpest		
506	7 00	gy. v.	Szeged, Stanisla	Cegléd, Szolnok	726	6 45	«	Cegléd, Szolnok	6307	6 10	«	Pozsony, Zsolna, Berlin		707	6 35	gy. v.	Órsova, Bázias		
1402	7 05	«	Zsolna, Berlin	Pozsony, Zsolna, Berlin	1406	6 50	gy. v.	Pozsony, Zsolna, Berlin	721	6 20	«	Parkány-Nána		105	6 40	«	Wien		
104	7 55	«	Nagy	Parkány-Nána	130	6 55	sz. v.	Parkány-Nána	9011	6 25	k. o. e.	Konstantinápoly, Belgrád		107	7 10	«	Wien		
158	8 00	sz. v.	Nagy	Rákospalota-Ujpest	178	7 10	«	Rákospalota-Ujpest	7012	6 30	«	Konstantinápoly, Bukarest		711	7 45	sz. v.	Bázias, Temesvár		
708	8 10	gy. v.	Dunakeszi-Alag	Vác	180 ³⁾	7 20	«	Vác	135	6 35	sz. v.	Nagy		179	8 00	«	Rákospalota-Ujpest		
712	8 40	sz. v.	Órsova, Bázias	Cegléd	728	7 35	«	Cegléd	1407	6 40	«	Berlin, Zsolna		141 ³⁾	8 10	«	Nagy		
134	8 45	sz. v.	Temesvár, Karanseb.	Lajosmizse	6508	7 40	«	Lajosmizse	4105	7 10	«	Esztergom		4117 ⁴⁾	8 15	«	Piliscsaba		
4104	9 05	«	Nagy	Bukarest, Bázias	710	8 05	«	Bukarest, Bázias	709	7 15	«	Bukarest, Bázias		143	8 20	«	Nagy		
114	9 15	«	Esztergom	Parkány-Nána	132	8 10	«	Parkány-Nána	125	7 20	«	Parkány-Nána		131	8 55	«	Parkány-Nána		
160	9 40	«	Wien, Berlin	Dunakeszi-Alag	182	8 20	«	Dunakeszi-Alag	727	7 25	«	Cegléd		109	9 05	gy. v.	Wien		
162	11 00	«	Rákospalota-Ujpest	Zsolna, Berlin	1408	8 40	«	Zsolna, Berlin	501	7 30	gy. v.	Bukarest, Kolozsvár, Máramarossziget		729 ⁴⁾	9 20	sz. v.	Cegléd		
6504	11 10	«	Rákospalota-Ujpest	Wien, Paris	118	9 30	«	Wien, Paris	155	7 35	sz. v.	Rákospalota-Ujpest		4119 ³⁾	9 25	«	Piliscsaba		
136 ¹⁾	11 35	«	Lajosmizse, Kecskem.	Bukarest, Stanisla	502	9 35	gy. v.	Bukarest, Stanisla	157	7 40	«	Vác		6505	9 30	«	Kecskem., Lajosmizse		
730 ²⁾	11 55	«	Cegléd	Dunakeszi-Alag	184	10 00	sz. v.	Dunakeszi-Alag	127	8 05	«	Kecskem., Lajosmizse		181	9 35	«	Dunakeszi-Alag		
116	12 00	«	Wien	Szeged, Bázias, Bukarest	706	10 15	gy. v.	Szeged, Bázias, Bukarest	4107	8 15	«	Parkány-Nána		1405	9 45	gy. v.	Berlin, Zsolna		
Délután																			
164	12 05	«	Rákospalota-Ujpest	Kiskunfélegyháza	4116	11 10	«	Esztergom	113	8 20	«	Páris, Wien		505	9 55	«	(Szegevár, Konstantinápoly, Stanisla		
714	12 10	«	Szeged	Belgrád, Konstantinápoly	902 ³⁾	11 20	k. o.	Belgrád, Konstantinápoly	719	8 40	«	K.-K. Félegyháza		4115	10 00	sz. v.	Esztergom		
1404	12 20	gy. v.	Zsolna, Berlin	Bukarest, Konstantinápoly	702 ³⁾	11 30	exp. v.	Bukarest, Konstantinápoly	129	8 45	«	Parkány-Nána		183 ³⁾	10 15	«	Vác		
185	12 25	sz. v.	Nagy	Nagy	146	11 35	sz. v.	Nagy	159	9 10	«	Dunakeszi-Alag		145	10 25	«	Nagy		
4106	12 30	«	Esztergom	Szeged	705	9 25	gy. v.	Szeged	1401	9 40	«	Berlin, Zsolna, Pozsony		6513	10 30	«	Ócsa		
186	1 00	«	Rákospalota-Ujpest	Esztergom	1409	9 25	sz. v.	Esztergom	161	10 45	«	Rákospalota-Ujpest		117	10 35	«	Wien		
4140 ²⁾	1 05	tsz.	Piliscsaba	Rákospalota-Ujpest	161	10 55	«	Rákospalota-Ujpest	4109	9 55	sz. v.	Esztergom		717	11 00	«	Temesvár, Bázias		
168	1 30	sz. v.	Dunakeszi-Alag	Wien, Paris	106	2 00	gy. v.	Wien, Paris	161	10 55	«	Rákospalota-Ujpest		101	11 05	k. ost. ex. v.	(London, Ostende, Paris, Wien		
4108	1 50	«	Esztergom	Szatmar-Németi, Brassó	504	2 05	«	Szatmar-Németi, Brassó	715	10 45	«	Szeged		185	11 25	sz. v.	Dunakeszi-Alag		
106	2 00	gy. v.	Wien, Paris	Parkány-Nána	126	2 10	sz. v.	Parkány-Nána	119	11 25	«	Galánta		123	11 50	«	Ersekújvár		
504	2 05	«	Rákospalota-Ujpest	Rákospalota-Ujpest	170	2 15	«	Rákospalota-Ujpest	163	11 50	«	Rákospalota-Ujpest		A vonatok érkezése Buda-Császár-hűrdőbe.					
4110	2 20	«	Esztergom	Wien	108	2 30	gy. v.	Wien	165	12 50	«	Rákospalota-Ujpest		4001	5 30	sz. v.	Dorog	délélt	
120	2 35	sz. v.	Galánta	Bukarest, Bázias	120	2 35	sz. v.	Bukarest, Bázias	137	1 20	«	Nagy		4005	7 16	«	Esztergom	«	
704	2 40	gy. v.	Bukarest, Bázias	Cegléd	4002	5 55	sz. v.	Esztergom	703	1 25	gy. v.	Bukarest, Bázias		4007	8 20	«	Esztergom	«	
722	2 45	sz. v.	Cegléd	Esztergom	4004	8 54	«	Esztergom	103	1 40	«	Páris, Wien		4009	10 04	«	Esztergom	«	
6506	2 50	«	Lajosmizse, Kecskem.	Piliscsaba	4006	12 15	«	Esztergom	503	1 50	«	(Tóvis, Kolozsvár, Sz.-Németi		4011	2 10	«	Esztergom	délután	
172 ³⁾	3 10	«	Rákospalota-Ujpest	Esztergom	4040 ³⁾	12 57	«	Piliscsaba	167	1 55	sz. v.	Rákospalota-Ujpest		4013	2 20	«	Esztergom	«	
140	3 55	«	Szob	Dorog	4010	2 11	«	Esztergom	4111	2 05	«	Esztergom		4014	8 21	«	Piliscsaba	«	
174	4 10	«	Rákospalota-Ujpest	Esztergom	4012	6 13	«	Dorog	169	2 40	«	Dunakeszi-Alag		4119 ³⁾	9 31	«	Piliscsaba	«	
716	4 30	«	Szeged	Esztergom	4016	11 03	«	Esztergom	171	3 00	«	Rákospalota-Ujpest		4015	10 07	«	Esztergom	«	

1) Vasár- és ünnepnapokon május 16-ig. 2) Csak vasár- és ünnepnapokon. 3) Vasár- és ünnepnap előtti hétköz. 4) Vasár- és ünnepnapokon máj. 16-tól szept. 15-ig. 5) Minden kedd, csüt., pént. és vasárnap. 6) Minden hétfőn, szerdán és szombaton.

1) Erkezik minden kedden, szerdán, pénteken és vasárnap. 2) Erkezik minden hétfőn, csütörtökön és szombaton. 3) Vasár- és ünnepnapokon május 1-től. 4) Vasár- és ünnepnapokon. 5) Vasár- és ünnepnapokon május 16-tól bezárólag szept. 15-ig.

Magyar kir. államvasutak.

92.105/912. sz. F. II.

Nyári menetrend.

A Püspökladány—körösmezői vonalon. A Püspökladány felől Szatmár-Németibe d. e. 8 óra 28 perckor érkező, valamint az onnan Püspökladány felé d. u. 3 órakor induló személyvonatok Királyházáig, illetve Királyházától fognak közlekedni.

A Debrecen—tiszalóki vonalon. A jelenleg Debrecenről Búdszentmihályig közlekedő, oda este 9 óra 38 perckor érkező személyvonat Tiszalókiig fog közlekedni.

A Debrecen—nagyváradai vonalon. A Sárándtól Debrecenig az előző években május 15-től szeptember 15-ig közlekedett vasár- és ünnepnapon az idén ugyanarra az időtartamra és ugyanazokon a napokon ismét forgalomba helyeztetik.

A Debrecen—Nagyléta—vértesi vonalon. Sáránd és Nagyléta—Vértés között egy új vegyesvonatpár helyeztetik forgalomba. A Sárándról jelenleg reggel 5 óra 49 perckor Debrecenből érkező, valamint a Debrecenből jelenleg reggel 7 óra 4 perckor Nagyléta—Vértés felé induló vegyesvonatok mintegy két órával később fognak közlekedni.

A Debrecen—Csap—siánki vonalon. A Debrecen és Hajdúhadház között közlekedő, Debrecenből d. u. 2 óra 33 perckor induló, illetve oda este 6 óra 87 perckor érkező motoros vonatpár forgalma kiterjesztetik a Hajdúhadház—nyiregyházi vonalra. E vonatkiterjesztés által új közvetlen összeköttetés létesül Debrecenből Kassa és Budapest felé.

A Máramaroszi—aknaszlatinai vonalon. Az előző években közlekedett fűrdőnyvonatok ugyanarra az időtartamra ismét forgalomba helyeztetnek.

A Szatmárnémeti—felsőbányai vonalon. A múlt évben június 1-től szeptember 20-ig Felsőbányától Nagybányáig közlekedett esti vonat az idén május 1-től szeptember 30-ig ismét forgalomba helyeztetik.

A Szatmárnémeti—Kossuthkert—bikszádi vonalon. A múlt évben május 1-től szeptember 15-ig naponta közlekedett fűrdőnyvonatpár az idén a nyári menetrend egész tartamára, helyeztetik forgalomba; a vasár- és ünnepnapon új, úgy mint tavaly, július 1-től augusztus 31-ig fog közlekedni.

A Nyiregyháza—mátészalkai vonalon. Nyiregyháza—Mátészalka között egy új motorosvonatpár helyeztetik forgalomba. A Mátészalka felől Nyiregyháza d. u. 5 óra 5 perckor érkező vonat megszüntetetik.

A Nyiregyháza—nyiradonyi vonalon. A jelenleg csak Nyiradony—Nagykálló között közlekedő hajnali— illetve délelőtti vegyesvonatpár forgalma — menetrendének némi későbbre fektetése mellett — Nyiregyházáig terjesztetik ki.

A Budapest keleti p.-udvar—Arad—tővisi vonalon. A Budapest keleti p.-udvarról Tővis felé reggel 7 óra 5 perckor, valamint az Arad felé d. u. 5 órakor induló gyorsvonat megállása Mende állomáson megszüntetetik; utóbbi vonat Aradra a jelenlegi 21 perccel korábban fog érkezni. A Tővis felől Budapest keleti p.-udvarra jelenleg este 9 óra 35 perckor érkező gyorsvonat megállása Tápószezős és Tápósúly—Tápósáp állomásokon megszüntetetik. E vonat Szolnokról a jelenlegi 14 perccel korábban fog indulni és Budapest keleti p.-udvarra 15 perccel korábban, azaz már este 9 óra 20 perckor fog érkezni. Az Aradról jelenleg reggel 6 óra 3 perckor induló Budapest keleti p.-udvarra d. e. 11 óra 25 perckor érkező gyorsvonat Aradról reggel 6 óra 30 perckor fog indulni és Budapest keleti p.-udvarra d. e. 11 óra 30 perckor fog érkezni. A Budapest keleti p.-udvarra Szolnokról reggel 5 óra 20 perckor érkező személyszállító vonatnál a megállás Tápószezős és Tápósúly—Tápósáp állomásokon megszüntetetik.

A Hatvan—szolnoki vonalon. Szolnokról Hatvanig egy új vegyesvonat helyeztetik forgalomba. Indul Szolnokról este 8 óra 38 perckor, érkezik Hatvanba éjjel 11 óra 8 perckor. Az új vonat Hatvanban csatlakozást nyer Kassa—Poprád-felka felé.

A Szolnok—hódmezővásárhelyi vonalon. Hódmezővásárhely és Szentes között, a Szentesről Szolnok felé reggel 6 óra 20 perckor induló, illetve a Szolnok felől Szentesre d. u. 12 óra 45 perckor érkező vonatok folytatásaként egy új vonatpár helyeztetik forgalomba.

A Kiskunfélegyháza—orosházi vonalon. Szentes és Orosháza között egy új vonatpár helyeztetik forgalomba. Indul Orosházáról reggel 5 óra 11 perckor, érkezik Szentesre reggel 6 óra 57 perckor, indul Szentesről d. u. 1 óra 21 perckor, érkezik Orosházára d. u. 3 óra 30 perckor. A Gádos—Orosháza és a Gyopárosi-fűrdő—Orosháza között az előző években május 15-től szeptember 15-ig közlekedett motoros vonatok az idén ugyanarra az időtartamra ismét forgalomba helyeztetnek.

A Mezőtúr—mezőhegyesi vonalon. Orosháza és Tótkomlós között egy, hétfő, kedd és csütörtökön közlekedő új motorosvonatpár helyeztetik forgalomba.

A Nagyvárad—szegedi vonalon. Hódmezővásárhelytől Szeged-Rókusig egy új személyvonat helyeztetik forgalomba. Indul Hódmezővásárhelyről reggel 4 óra 35 perckor, érkezik Szeged-Róku ra reggel 5 óra 30 perckor. Az új vonat Szegeden csatlakozást nyer a Budapest nyugati p.-udvarra d. e. 9 óra 20 perckor érkező gyorsvonathoz. (Folyt. köv.)

Lacné česke perie!



5 kilo nové tmavé driapané 9.60 K, lepsié 12 korun, Biele mákké, jak páper 18 K, 24 K. Biele ako ssa mákké jak páper, drapane 30,

36, 42 K. — **Hotové posteľe.** Z červeného novatu 1 dobre naplnená per na, alebo 1 zpodná perina 6 cm. dlhá 116 cm. široká K 10.—, 12.—, 15.—, 18.— 2 metre dlhá, 140 cm., široká K 13.—, 15.—, 18.—, 21.—. Poduška 30 cm. dlhá 58 cm. široká K 3.—, 3.50, 4.—, 99 cm. dlhá, 70 cm. široká K 4.50, a 5.50. Krom toho shotovjeme vo veľkosti dia vóie. Trojdilovú strstnú matrac na jednu postel K 27.— lepsié jakovosti K 38. Zasielky vyše 10 korun franko s postovou dobiarkou. Výmena a navrátenie tovaru sa pri náhrade porta Benedikt Sachsel, Lobes 135 pri Pilsen (Čechy).

Učesň

v kožušničkom obchode prijimesa. Môže aj odev dostaf. Dalšie vysvetlenie dáva Jozef Kovács, kožušnický majster Budapest, IV., Sörház-utca 6. /7.

Najlepší český prameň k objednaníu.

Lacné perie na postel!



1 kg. sivé dobré drapané 2 K, lepsié 2 korun 40 hal.; prima polbiele 2 korun 80 halierov; biele 4 K, biele páperové 5 K 10 h.; 1 kg veľmi fajne, ako sňah biele, drapané 6 K 40 h., 8 K.; 1 kg. papierie, sivé 6 K, 7 K; biele fajnové 10 K; najfajnejšie papierie z prs 12 K. Pri objednaní 5 kg. franko.

Hotové posteľe

z hustej tkny červeného, modrého, bieleho alebo žltého nankingu, 1 perina, 180 cm. dlhá 120 cm široká s dvomi podhlavkami, každý 80 cm. dlhý, 60 cm široký naplnený novým, sivým, veľmi trvácim mäčým perím 16 K; polpapierie 20 K; papierie 24 K; jednotlivé periny 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; podhlavky 3 K, 3 K 50 h., 4 K. Periny 200 cm. dlhé 140 cm. široké 12 K, 14.70 K, 17.80 K, 21 K. podhlavky 90 cm. dlhé 70 cm. široké 4.50 K, 5 K, 5.20 K, 5.70 Spodné periny z pevného vrázkovaného grádu 180 cm. dlhé, 116 cm. široké 12.50, 14.80 K. Vývez s postovou dobiarkou od 12 K počnúc franko. Výmena alebo návrat dovolené. Za nezopovedné návrat peňazi obšim y cenník zdarma a franko.

S. Benisch v Deschenitz č. 826., (Čechy.)

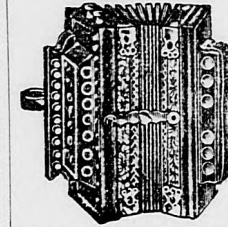
Oznamy prijíma administracia

„Krest'an, Budapest, Szentkirályi-utca 28.

Dobré harmoniky K 4.40

Žiadne trovy za clo. Odpredané viacej ako 150.000. Žiadne riziko

Zámena povolená alebo návrat peňazi.



Číslo 300³/₄ 10 tastiek, 2 registre 28 hlasov, veľkosť 24×12 cm K 4.40
Číslo 654³/₄ 8 tastiek 1 register 24 hlasov, veľkosť 25×14 cm. K 4.80
Číslo 305³/₄ 10 tastiek 2 registre 50 hlasov, veľkosť 24×12 cm. K 6.—
Číslo 663³/₄ 10 tastiek 2 registre 50 hlasov, veľkosť 31×15 cm. K 8.—
Číslo 685/2 10 tastiek 2 registre 50 hlasov, veľkosť 28×16 cm. K 9.—
Školka k samoučeniú na tejsé harmonike zdarma.
Zasiela s postovou dobiarkou c. a k. avorný zasielca

HANNS KONRAD, Vývozný dom hudebných nástrojov
Brüx číslo 2831. (Čechy).

Hlavný cenník so 4900 vyobrazeniami na žiadosť posielá sa každému franko a zdarma.

Rušeň!

!! S 18 prvými vyznačeniami !!

Ludvik Kállai motor dielna

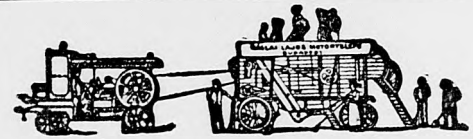
Budapest, VI. ker., Gyár-utca 28. szám.

Odporúča najvirelej Ludvika Kállai

elektrické benzinlokomobil stroje ku mlažbe

s dvojím vystrojením ku čisteniu.

Uplná záruka za výborné mlátenie.



!!! Jedina novota !!!

Najjednoduchší a najdokonalejší mlažebný stroj prítomnosti

Bez strojnika lahko k vedeniu bar ktorým gazdom aj medzi domami slamou krytými.

Osobytná trieda pre stroje poľného hospodárstva ako:

parostroje, mlyny, rajtare, stroje k mláteniu a ku siatiu atd.

Ludvika Kállai, ktoré sa v našej vlast

najlepšie podarili.

Cenník s obrazmi na žiadosť zdarma a franko.

Rušeň!

19—912 urb. No.

Oznam.

V obci Kovácspalota (Tuzsina) na predaj je majetok urbanistov so všetkými nástrojmi a **vodný mlin** 23-ho júla ráno o 9. hodinách v obci Kovácspalota v obecnej kancelárii predáva sa na verejnej licitácii majviac slubujúcemu. — Výkrikná summa 5000 korun. Vádcum 500 korun. Licitacionálne podmienky nahliadnúť možno v Nemeckom Právne a v kancelárii Nyitrafő u okresného notára.

Urbarialisti.

Verte

že slanovinový lieh sily

kráľom je slanovinových liehov!
za 6 korun franko posielá 3 veľké alebo 6 stredných fliašiek

„KOSMOS“-LABORATORIUM, Győr, Baross-ut.